

Finansklagenemnda Skade

Avgjørelse FinKN 2026-980

11.9.2026

Fremtind Forsikring AS

Motorvogn

Trimmet bilmotor – brudd på opplysningsplikten ved tegning — fal. § 4-2, jf. §§ 4-1 og 4-3.

Sikrede kjøpte en bil våren 2025. I salgsannonsen fremgikk det at motoren var «stage 2»-trimmet med en effekt på 230 hk. I forbindelse med tegning av motorvognforsikringen, ble bilen registrert i foretakets system med 150 hk. Senere samme år ble bilen skadet i en utforkjøring. I forbindelse med taksering av bilen ble salgsannonsen sjekket. Etter utredning av saken besluttet foretaket å avslå sikredes erstatningskrav og si opp hans løpende forsikringsavtaler under henvisning til brudd på opplysningsplikten ved tegning av forsikringsavtalen. Foretaket anførte at salgsannonsen tilsa at motoren var ulovlig trimmet på tegningstidspunktet, og at sikrede – som bilmekaniker – forstod dette. Etter foretakets syn, pliktet sikrede å opplyse om motorens effekt på eget initiativ i forbindelse med tegning av avtalen. Sikrede anførte at foretaket ikke hadde dokumentert at bilen faktisk var trimmet. Ifølge sikrede, kunne ikke en salgsannonse alene brukes som bevis for dette. Foretaket anførte at sikrede uansett hadde utvist grov uaktsomhet ved tegning av forsikringsavtalen, jf. fal. § 4-2 annet ledd. Foretaket viste her til at det måtte anses som sterkt klanderverdig at sikrede ikke opplyste om bilens effekt ved tegning. Atter subsidiært anførte foretaket at det var utvist svik ved skadeoppgjøret, da utforkjøringen ikke kunne ha skjedd slik sikrede hevdet. Til dette anførte sikrede at bilen kjørte ut i 80 km/t, hvilket var tillatt hastighet på stedet. Det var uansett ingen årsakssammenheng mellom utforkjøringen og evt. trimming av motoren. Nemndas flertall kom til at foretaket var uten ansvar for skaden og kunne si opp sikredes forsikringer. Flertallet la i den forbindelse til grunn at sikrede var kjent med at bilen var tunet og at dette hadde betydning for risikovurderingen.

Saksfremstilling

Saken gjelder krav om erstatning for skade på bil, og spørsmål om foretaket er uten ansvar pga. brudd på opplysningsplikten ved avtaleinngåelsen, jf. fal. § 4-2, jf. § 4-1.

Sikrede hadde motorvognforsikring med følgende vilkår:

4. Følgene av svik

Den som gjør seg skyldig i svik mot selskapet, mister ethvert erstatningskrav mot selskapet etter denne og andre forsikringsavtaler i anledning samme hendelse og selskapet kan si opp enhver forsikringsavtale med sikrede, jf FAL §§ 4-2, 4-3, 8-1 eller §§ 13-2, 13-3 og 18-1.

(...)

11. Identifikasjon

Ved forsikring av motorvogner, fartøyer, luftfartøyer og husdyr vil bestemmelser om at sikredes rett til erstatning helt eller delvis kan bortfalle som følge av sikredes handlinger eller unnlatelser, få tilsvarende anvendelse ved handlinger eller unnlatelser fra personer som med sikredes samtykke er ansvarlig for forsikringsgjenstanden, jf FAL § 4-11, punkt a.

Sikrede kjøpte bil våren 2025 og tegnet motorvognforsikring i forbindelse med bilkjøpet. Bilen ble ved tegning registrert i foretakets systemer med 150 hk. Foretaket har forklart at systemet la inn bilen med godkjent motoreffekt basert på bilens modellbetegnelse og offentlige opplysninger.

Sikrede meldte i juli 2025 om en utforkjøring med bilen. Skademeldingen hadde følgende opplysninger:

Hva var grunnen til utforkjøringen?

Feilberegning

Navn på fører av ditt kjøretøy

(sikredes sønn)

Beskriv så tydelig som mulig hvorfor og hvordan utforkjøringen skjedde

Kom utfor kanten, klarte ikke å få bilen på veien igjen, punktering er mulig årsak for at han ikke klarte å manøvrere bilen tilbake på veien.

Sikrede opplyste også at bilen hadde en hastighet på mellom 61–80 km/t da ulykken inntraff, mens fartsgrensen på stedet var 80 km/t.

Salgsannonsen for bilen ble sjekket i forbindelse med taksering etter ulykken. Salgsannonsen på finn.no opplyste at bilen var trimmet, og at motoreffekten var 230 hk. Foretaket besluttet da å utrede saken og innhente politidokumentene.

Foretaket mottok politidokumentene den 23.9.25. Politiet antok at bilen hadde «skjenet» ut og havnet i en grøft. Politiet mente at bilen hadde kjørt bortover grøften i ca. 150 m før den ble stående fast. Antatt årsak til ulykken var uoppmerksomhet kombinert med høy fart.

I politiavhør forklarte føreren (sikredes sønn) at det var han som var reell bruker av bilen, men at sikrede sto som eier «på grunn av forsikring og slikt». Om selve ulykken forklarte føreren at han hadde kjørt med en hastighet på ca. 80 km/t da situasjonen oppstod. Videre forklarte han at kjøreforholdene var greie, og at det ikke var våt veibane. Veien ble beskrevet som fin og bred. På spørsmål om hvor han hadde øynene, svarte føreren at han hadde øynene på veien og på bilene som kjørte foran. Videre forklarte føreren at han var fullt fokusert på veien, og at han kanskje fokuserte for mye på bilene foran. Føreren hevdet også at han ikke var trett, og at han ikke kunne ha sovnet bak rattet.

Foretakets utreder gjennomførte en samtale med sikrede og føreren av bilen i oktober 2025. I samtalen opplyste utrederen om at det forelå mistanke om at bilmotoren var trimmet. Sikrede innrømmet at han så at det stod oppgitt 240 hk i salgsannonsen, noe han «stusset over». Videre forklarte sikrede at bilselgeren hadde språkutfordringer, og at det hadde vært vanskelig å forstå alt han sa i forbindelse med kjøpet. Sikrede opplyste at han trodde at bilen var tunet 20–30 hk. Sikrede opplyste også om at han jobbet som bilmekaniker.

Utrederen forklarte sikrede at korrekt motoreffekt måtte oppgis ved avtaleinngåelse. Sikrede svarte at han ikke hadde merket noe til at motoreffekten var så mye som 230 hk under kjøring av bilen.

Utrederen forklarte at uansett hvor mange hestekrefter økningen var på, og bilen ikke var godkjent tunet av Statens vegvesen, så måtte dette oppgis til foretaket i forbindelse med tegning. Til dette svarte sikrede at opplysningene om tuning i salgsannonsen nok kun var en «salgsgimmick» for å gjøre annonsen bedre.

Foretaket avsto sikredes krav om erstatning den 3.11.25. Avslaget ble hovedsakelig begrunnet med at sikrede svikaktig hadde brutt sin opplysningsplikt ved avtaleinngåelsen, jf. fal. § 4-2, jf. fal. § 4-1. Videre ble sikredes løpende forsikringer sagt opp, jf. fal. § 4-3.

Saken ble klaget inn for Finansklagenemnda den 5.12.25.

Sikrede krever dekning for skadene på bilen og bestreider at han har brutt opplysningsplikten ved avtaleinngåelsen. Foretaket har ikke fremlagt noen form for teknisk dokumentasjon som fastslår motorens faktiske effekt. En salgsannonse alene er ikke tilstrekkelig bevis for at en bil faktisk er trimmet. Det er dermed ikke dokumentert at motoren var trimmet, hverken ved avtaleinngåelsen eller på skadetidspunktet. Opplysningen i salgsannonsen om at motoren hadde 230 hk, var mest sannsynlig en «salgsgimmick» for å gjøre annonsen mer interessant. Foretaket mangler dermed et tilstrekkelig grunnlag for å kunne avslå sikredes erstatningskrav med henvisning til svik ved tegning.

Dersom motoren skulle være trimmet, så har ikke sikrede merket noe til dette. Sikrede eier en annen bil med 180 hk, og denne bilen oppleves ikke som svakere enn den aktuelle bilen som denne saken gjelder. Uansett har ikke en evt. trimming av motoren noen sammenheng med utforkjøringen. Bilen kjørte ut av veien i ca. 80 km/t, dvs. en hastighet som er innenfor det normale. Katalysator var ikke montert, men lå i garasjen. Dette har heller ingen sammenheng med at bilen kjørte ut av veien. Ulykken skyldtes førersituasjonen, ikke motorytelsen.

Foretaket anfører at sikrede svikaktig har brutt opplysningsplikten ved tegning av motorvognforsikringen, jf. fal. §§ 4-1 og 4-2. Ved tegning av forsikringen ble bilen registrert med 150 hk. Det fremgikk klart av salgsannonsen at bilens motor hadde en effekt på 230 hk. Det er ikke tvil om at bilen hadde denne effekten, og det kan heller ikke være tvil om at sikrede var klar over dette. Sikrede pliktet å opplyse om motorens effekt på eget initiativ i forbindelse med tegning av avtalen. Å unnlate å opplyse om dette forholdet utgjør en svikaktig forsømmelse, som omfattes av fal. § 4-2 første ledd. Dette gir grunnlag for ansvarsfrihet for foretaket og rett til å si opp sikredes løpende forsikringer iht. fal. § 4-3.

Foretaket anfører subsidiært at sikrede har utvist grov uaktsomhet ved tegning av forsikringsavtalen, jf. fal. § 4-2 annet ledd. Sikrede er bilmekaniker, og det er derfor sterkt klanderverdig at han ikke opplyste om bilens effekt ved tegning.

Atter subsidiært anfører foretaket at det er utvist svik ved skadeoppgjøret, jf. fal. § 8-1 fjerde ledd. Utforkjøringen kan ikke ha skjedd slik som føreren hevder.

Foretaket mener føreren uansett fremkalte forsikringstilfellet ved grov uaktsomhet, jf. fal. § 4-9 annet ledd. Bilen må ha hatt en voldsom hastighet for at denne utforkjøringen skulle ha funnet sted. Foretaket legger i den forbindelse til grunn at føreren er reell eier og bruker av bilen, og at det dermed er grunnlag for identifikasjon etter fal. § 4-11, 2. ledd bokstav a. Dette innebærer at førerens handlinger og opplysninger får virkning for begge parter.

Finansklagenemnda Skades begrunnelse

Spørsmålet er om foretaket er ansvarlig for utforkjøring av bil, herunder om:

1. forsikringstaker svikaktig eller grovt uaktsomt brøt opplysningsplikten ved avtaleinngåelsen;
2. sikrede fremkalte forsikringstilfellet med grov uaktsomhet;
3. sikrede uredelig brøt redegjøringsplikten ved skadeoppgjøret.

1. Brudd på opplysningsplikten ved avtaleinngåelsen

Finansklagenemnda Skades flertall, Trine-Lise Wilhelmsen og Merete Anita Utgård bemerker:

Foretaket anfører at forsikringstaker svikaktig har forsømt sin opplysningsplikt ved avtaleinngåelsen, jf. fal. § 4-2, jf. § 4-1.

Fal. § 4-1 første ledd angir:

I forbindelse med inngåelsen eller fornyelse av en forsikringsavtale kan forsikringsforetaket be om opplysninger om forhold som kan ha betydning for dets vurdering av risikoen. Forsikringstakeren skal gi riktige og fullstendige svar på foretakets spørsmål. Forsikringstakeren skal også av eget tiltak gi opplysninger om særlige forhold som han eller hun må forstå er av vesentlig betydning for foretakets vurdering av risikoen

Bestemmelsen innebærer at foretaket i forbindelse med avtaleinngåelsen kan stille spørsmål om de forhold som er av betydning for risikovurderingen, jf. fal. § 4-1 første ledd første punktum. Forsikringstakeren plikter å besvare disse spørsmålene riktig og fullstendig. Foretaket har bevisbyrden for hvilke spørsmål som er stilt, og hvordan forsikringstakeren har svart, se FinkN **2022-955**. Det er ikke fremlagt opplysninger om at foretaket stilte spørsmål om hk ved tegning. Det foreligger derfor ikke brudd på den passive opplysningsplikten.

Forsikringstakeren har imidlertid ifølge fal. § 4-1 første ledd tredje punktum aktiv opplysningsplikt «om særlige forhold som han eller hun må forstå er av vesentlig betydning for foretakets vurdering av risikoen».

Flertallet legger til grunn at sikrede i forbindelse med kjøpet fikk opplyst at bilmotoren var tunet med en effekt til 240 hk. Dette fremgikk klart av salgsannonsen, og det er ikke fremlagt dokumentasjon som tilsier at dette ikke stemmer.

Sikrede anfører at man ikke kan stole på salgsannonsen, og at foretaket skulle ha undersøkt bilen. Flertallet mener at når salgsannonsen angir informasjon, må dette legges til grunn med mindre den som påstår annonsen er feil kan sannsynliggjøre at opplysningene ikke stemmer.

Foretaket har fremlagt en utskrift fra Statens vegvesen som viser at bilen hadde en registrert effekt på 150 hk. Kjøretøyforskriften § 7-2 regel 3-1 stiller krav til ny godkjenning dersom det foretas ombygging eller endring av kjøretøyet:

Kjøretøy skal framstilles for Statens vegvesen til ny godkjenning dersom det foretas ombygging eller endring av kjøretøyet som gjør at det ikke lenger er i samsvar med vognkortet. Det samme gjelder andre ombygginger eller endringer av kjøretøy som har betydning for kjøretøyets miljø-, trafikksikkerhets- eller brannsikkerhetsegenskaper.

I utgangspunktet må foretaket kunne legge til grunn de opplysninger om bilen som fremgår i motorvognregisteret. Det er således bileiers og forsikringstakers ansvar å sørge for at disse opplysningene er korrekte, og det skulle da være unødvendig for foretaket å stille spørsmål om dette.

I nemndspraksis er det lagt til grunn at opplysninger om at motorkraften er økt i strid med lov og regelverk, er et «særlig forhold» forsikringstakeren plikter å opplyse om ved avtaleinngåelsen på eget initiativ iht. fal. § 4-1 første ledd tredje punktum, jf. FinKN **2012-391, 2018-766 og 2025-25**. Nemnda har i alle disse sakene konkludert med at sikrede måtte forstå at de uriktige opplysningene om bilens motorytelse ville få betydning for risikovurderingen.

Sikrede har anført at bilen ikke var tunet så mye som 240 hk. Sikrede har imidlertid ikke fremlagt dokumentasjon som tilsier at en mindre økning av bilens hk ikke ville stilt krav til ny godkjenning. Det er i så fall ikke av betydning at det ikke er dokumentert nøyaktig hvor høy økningen er, så lenge man kan legge til grunn at motoren faktisk var tunet på avtaletidspunktet, jf. også FinKN **2025-25**.

Flertallet mener videre at sikrede, som bilmekaniker, måtte forstå at opplysninger om tuning av motoren ville hatt vesentlig betydning for foretakets risikovurdering. Det må uansett regnes som alminnelig kjent at både biltype og motorstørrelse er viktige kriterier for beregning av pris på forsikringer, se FinKN 2018-766.

Det følger av fal. § 4-2 første ledd at dersom forsikringstakeren svikaktig har forsømt opplysningsplikten etter fal. § 4-1, og det er inntruffet et forsikringstilfelle, er forsikringsforetaket uten ansvar overfor forsikringstakeren. Med svik menes at forsikringstaker bevisst har gitt gale opplysninger i den hensikt å få en forsikringsavtale han ellers ikke ville fått. Flertallet legger som nevnt til grunn at sikrede var kjent med at bilen var tunet, og også var kjent med at dette ville få betydning for risikovurderingen. Sikrede har i så fall bevisst holdt tilbake informasjon som han var klar over ville føre til høyere premie. Dette utgjør svikaktig brudd på opplysningsplikten, og foretaket er uten ansvar. Bestemmelsen stiller ikke krav om årsakssammenheng mellom bruddet og skaden.

Ved svik har foretaket også rett til å si opp alle sikredes forsikringer, jf. fal. § 4-3.

Foretaket er etter dette uten ansvar for skaden og kan si opp sikredes forsikringer.

Nemndas mindretall, Hege Sundby, bemerker:

Mindretallet er i motsetning til flertallet kommet til at vilkårene i forsikringsavtaleloven § 4-2 første ledd ikke er oppfylt.

For å konstatere svik må det foreligge sterk sannsynlighetsovervekt for at sikrede bevisst unnlot å gi opplysninger i den hensikt å oppnå en forsikringsavtale han ellers ikke ville fått. Det er ikke fremlagt teknisk dokumentasjon på at bilen faktisk var trimmet, men foretaket har i hovedsak vist til salgsannonsen og sikredes etterfølgende forklaring. Mindretallet kan ikke se at det foreligger sterk sannsynlighetsovervekt for at sikrede opptrådte svikaktig.

Sikrede hadde imidlertid sett opplysningene om «stage 2»-trimming og forklarte selv at han trodde bilen var tunet med 20–30 hk. Som bilmekaniker hadde han en klar oppfordring til å avklare dette og gi foretaket korrekte og fullstendige opplysninger ved tegningen. Mindretallet mener derfor at sikrede er mer enn lite å laste for forsømmelsen, jf. fal. § 4-2 annet ledd.

Forsømmelsen kan etter fal. § 4-2 annet og tredje ledd føre til at foretakets ansvar avkortes skjønnsmessig. Jeg går ikke nærmere inn på hva som vil være en rimelig avkortning i saken da jeg er i mindretall.

Mindretallet har etter dette kommet til at sikrede må gis delvis medhold.

Avgjørelsen er avgitt under dissens.

Finansklagenemnda Skades konklusjon

Foretaket gis medhold.

Ved behandlingen deltok Trine-Lise Wilhelmsen (leder), Merete Anita Utgård (bransjerepresentant) og Hege Sundby (forbrukerrepresentant).